

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Philosophistæ Seu Excerpta Pauca Ex Multis Libris,
Thesibus, Dictatis Theologicis**

[S.l.], [ca. 1692]

1684. Collegium Trevirensse sub P. Contzen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39173

DICTATA SCHOLASTICA. 61

nego Majorem: quia qui privantur tali sensu, pec- III.
cant. Si intelligatur lumen aliquod avertens à pec- PARS.
cato per ostensionem malitiæ, concedo Majorem:
nam qui carent hoc lumine, non peccant, quia sine
illo peccatum non est voluntarium, nec liberum.

Adjicit objectionem, quam ultimo loco ex P. Rose
retulimus de Peccatis occultis, ignoratis, non pun-
gentibus; eodemque modo solvit.

Dico 2. ad peccatum mortale requiritur adver-
tentia plena actualis malitiæ aut periculi illius. Hæc
conclusio ferè probata manet ex superiori. Nam 1.
patet requiri advertentiam, quidquid dicant Nova-
tores qui volunt ignorantiam invincibilem non ex-
cusare à peccato &c.

Dico 3. Imò ad mortale requiritur etiam adver-
tentia ad gravem malitiam. Probatur &c.

Quamquam verò non expressè hoc loco tradatur
dogma damnum de peccato Philosophico; hoc ipsum
tamen docetur manifestè in principio illo generali. Si
enim & cognitio malitiæ & advertentia eaque actualis
& plena malitiæ moralis & naturæ rationali oppositæ
excusat ab omni peccato, adeoque à Philosophico; si
cui adsit ex cognitio malitiæ moralis & ad eandem
actualis plenaque advertentia; desitque cognitio malitiæ
Theologicæ, aut actualis & plena ad eamdem ad-
vertentia, tunc peccatum quidem purè Philosophicum
admittet, Theologicum verò nequaquam, nec incur-
ret in odium Dei, nec ab eo pœna æterna addici po-
terit.

COLLEGIUM TREVIRENSE.

ANNO 1684. P. Contzen Doctor Theologus Theo- 1684,
logique in Trevirensi Collegio Societatis Professor
Moralis Theologie tractationem aggressus est; in cu-

jus

I I I. *jus Tractatu i. art. 2. Qu. 1. multas refert Ignorantia divisiones, quas inter numerat antecedentem & consequentem. Antecedentem ab omni peccato excusare asserit, eamque ob causam appellatur, inquit, Justa probabilis, eo quod ab omni jure probetur. Dicitur etiam invincibilis, quæ morali diligentia superari non potest.*

Postmodum ad dignoscendam probabilem seu antecedentem & invincibilem ignorantiam has figit regulas. OBSERVA, inquit, regulas dignoscendi ignorantiam probabilem i. est Quando homo operans nihil prorsus dubitat de eo quod agit, ignorantia est involuntaria ac probabilis. 2. Idem judicium de eo qui adhibito sufficienti studio scientiam acquirere non potuit. 2. Quando quis rem aliquam nescit quam tenetur scire, sed nunquam de ea cogitavit: ignorantia est probabilis. 4. Qui dubitat aut scit se ad aliquid teneri, si adhibita morali diligentia adhuc ignorat, ignorantia adhuc erit invincibilis. Quibus positis sic pe:git.

Dico 1. Ignorantia tam facti, quam juris, si sit antecedens, invincibilis, tollit omnem moralitatem actus, & operantem excusat ab omni culpa. Ratio patet: quia cum affectus, quem talis ignorantia causat, nullo modo sit præcognitus, consequenter etiam nullatenus liber aut voluntarius erit.

Cum verò Pater ille Contzen post traditam illam de Ignorantia Doctrinam extremum diem obiisset, in ejus locum successit alter Jesuita qui in Tractatu de Peccatis hæc inter alia docet.

Dico 4. ad mortale requiritur plena & perfecta advertentia malitiæ vel periculi malitiæ, vel saltem expressa dubitatio peccati: tum quia sine hac censemur homo laborare ignorantia invincibili, adeoque pecca-

peccatum non est voluntarium. Falsum itaque est III.
recens nonnullorum dogma de peccatis ignorantiae. PARS.

COLLEGIUM LUGDUNENSE.

Anno 1686. PATER DE SAINT LIGIER in Lug- 1686.
dunensi Jesuitarum Collegio Theologiae Professor Phi-
losophicum disertis verbis tradit, hæcque præ ceteris
singularia habet. 1. Quod in definitione peccati purè
Philosophici, hoc veluti essestiale ejus à Theologico dis-
crimen adscribit quod illud fiat, CUM OMNI INADVER-
TENTIA AD DEI LEGEM. 2. Quod intrepidè afferit,
QUODLIBET PHILOSOPHICUM GRAVE EST LEVIUS
QUOLIBET THEOLOGICO. Hinc vel minimum venia-
le Theologicum graviorem pœnam meretur, quam
quodlibet Philosophicum gravissimum. 3. Expressis
terminis contendit, contra nuperam Jesitarum ca-
villationem, quod PECCATUM PURE PHILOSOPHI-
CUM POSSIBILE EST; ut videre est in subsequentibus
ejus dictatis ex Tractatu de Peccatis. Sect. 1. subsect.
2. art. 1. excerptis.

Art. 1. An, & quid sit peccatum purè Philosophicum? Conclus. 1.

Peccatum purè Philosophicum bene definitur: Actus liber cum advertentia ad disconvenientiam cum natura rationali, & cum omni inadvertentia ad Dei legem. Est autem quæstio de voce, An debeat vocari peccatum, vel simpliciter malum morale.

Conclus. 2. Peccatum purè Philosophicum possi-
bile est, imò verosimile illud aliquando, rarissime
tamen, committi apud Barbaros.

Probatur: Quia fieri potest ut quis agat contra
dictamen sine ulla advertentia ad Deum ejusque le-
gem, seu quia non repugnat pro brevi tempore ig-
norare.